

Begrijpend lezen

Opgavenboekje B8/M8 Start

zeker weten

Voorbeelden

Vier je verjaardag in het Rijksmuseum van Oudheden

Gezellig met je verjaardag naar het Rijksmuseum van Oudheden? Dat kan! Bij binnenkomst word je ontvangen aan een speciaal voor jou versierde tafel met daarop lekkers en limonade. Daarna duik je samen met Marijn, de held uit het nieuwste kinderboek van Daphne Deckers, in de wereld van geheimzinnige Egyptische mummies en farao's. Je ontcijfert mysterieuze hiërogliefen en staat oog in oog met Maya en Merit uit het boek.

Over Marijn

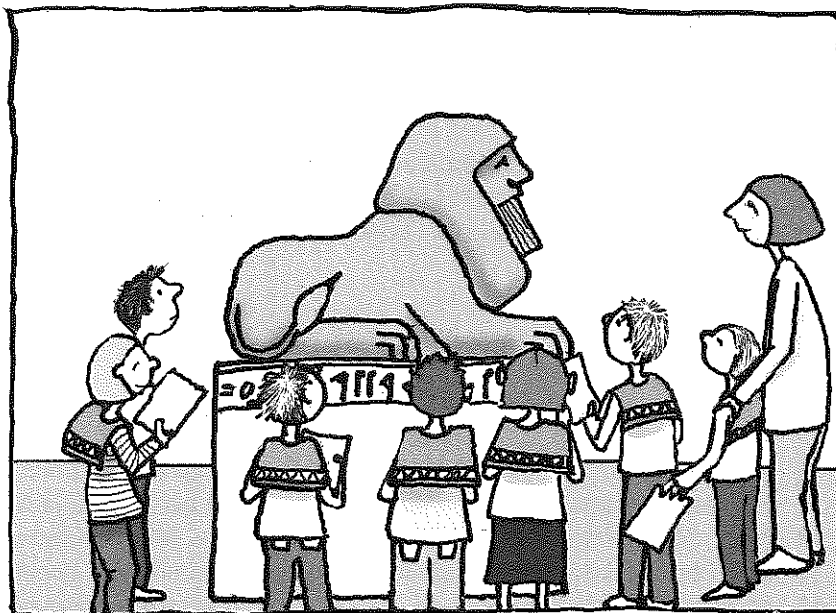
Marijn is 1 in 'Marijn in de woestijn', het nieuwste kinderboek van Daphne Deckers. Na een bezoek aan het Rijksmuseum van Oudheden komt Marijn plotseling in het oude Egypte terecht. Daar moet hij niet alleen de weg naar huis terug zien te vinden, maar zal hij ook het mysterie moeten ontrafelen van de vuurspugende zanddraak die de bevolking teistert. Ter gelegenheid van het boek maakte het museum een spannende 'Marijn in de woestijn'-speurroute.

Bij dit feestje is inbegrepen:

- entree museum
- limonade met lekkers aan een met kleurplaten gedekte tafel
- Egyptische kragen en voor de jarige een hoofdband (om te lenen)
- spannende 'Marijn in de woestijn'-speurroute om zelf de Egypte-afdeling van het museum te ontdekken
- het boek 'Marijn in de woestijn' voor de jarige.

Hoe werkt het?

- Geschikt voor kinderen van 7 tot 12 jaar. Verplichte begeleiding door minimaal 1 volwassene.
- Kosten: 9,95 euro p.p.
- Deze prijs is geldig voor groepen vanaf 7 personen (incl. 1 volwassene) en geldt niet in combinatie met Museumkaart of andere aanbiedingen.
- Duur: 2 uur.
- 2 tijdens openingstijden van het museum.
Neem voor de boeking en voor meer informatie contact op met de Servicedesk, tel: 071 - 5163 163.
- Op de dag zelf bij betaling aan de kassa ontvang je een pakket met Egyptische kragen en hoofdband, speurroutes, consumptiebonnen en een exemplaar van 'Marijn in de Woestijn'. Je krijgt ook posters. Die kunnen, samen met de antwoorden van de speurroute, aan het eind worden opgehaald in de Museumshop.

V1 Wat past het **best** op plaats 1?

- A de hoofdgast
- B de hoofdpersoon
- C de hoofdrol
- D de hoofdverdachte

V2 Wat past het **best** op plaats 2?

- A Te annuleren
- B Te feliciteren
- C Te registreren
- D Te reserveren

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Kunstfabriek

2 Op deze leuke plek in de stad is altijd iets te doen. Iedere woensdag-
3 en zondagmiddag draaien er twee kinderfilms. Ook zijn er festivals
4 met vaak heel bijzondere gasten. Zo kun je in de herfstvakantie o.a.
5 spiksplinternieuwe Cinekid-films gaan zien tijdens het filmfestival.
6 Tijdens de vakanties worden speciale activiteiten georganiseerd, voor
7 iedereen vanaf 4 jaar.

8 Deze maand zijn er twee bijzondere voorstellingen in het theater:

9 De geweldige avonturen van de fantastische meneer Jansen

10 Meneer Jansen is een volwassen boekhouder. Hij woont nog bij zijn
11 moeder en is misschien wel de bangste man op aarde. Zelfs de meest
12 normale dingen boezemen hem angst in. Zijn grote held is Mr. Mega-
13 Man, de superheld uit een lokale televisieserie. Meneer Jansens leven
14 komt op zijn kop te staan als Mr. Mega-Man een helper zoekt. Dit is
15 de kans van zijn bange leven. Maar zal het hem lukken zijn angsten
16 te overwinnen? Of zal hij met ze moeten leren leven? Een grappig
17 toneelstuk over angst en moed.
18 *vanaf 8 jaar*
19 *spel: Barry Edmond*

20 Cas en Polle

21 Cas en Polle is een voorstelling over een tweeling. Cas en Polle
22 hebben hun handen vol aan het opvoeden van hun ouders. Vader en
23 moeder hebben vaak ruzie. Ze schelden en smijten met deuren. Het
24 lijkt soms wel oorlog! Het is maar beter als ze niet bij elkaar wonen,
25 vinden de jongens. Vader en moeder vinden dat niet. Dus die moeten
26 een handje geholpen worden. Maar hoe moet dat dan als Cas en
27 Polle ook gescheiden worden? Dát was niet de bedoeling. En hoe
28 kom je bij je broer als die aan het andere eind van de wereld woont?
29 *vanaf 6 jaar*
30 *spel: Theo Terra, Dick Feld*
31 *tekst: Dick Feld*
32 *poppen: Karen Beers*

33 *Kunstfabriek, Boschdijkstraat 45*

34 *Kaarten € 6,00 volwassenen – € 5,00 kinderen t/m 12 jaar*

V3 Kortom: in de Kunstfabriek gebeurt van alles en nog wat!
Waar past deze zin het best?

- A Achter: ... kinderfilms. (r. 3)
- B Achter: ... 4 jaar. (r. 7)
- C Achter: ... moed. (r. 17)
- D Achter: ... woont? (r. 28)

V4 Lees: Maar ... woont? (r. 26 t/m 28)
Wat doet de schrijver in dit deel van de tekst?

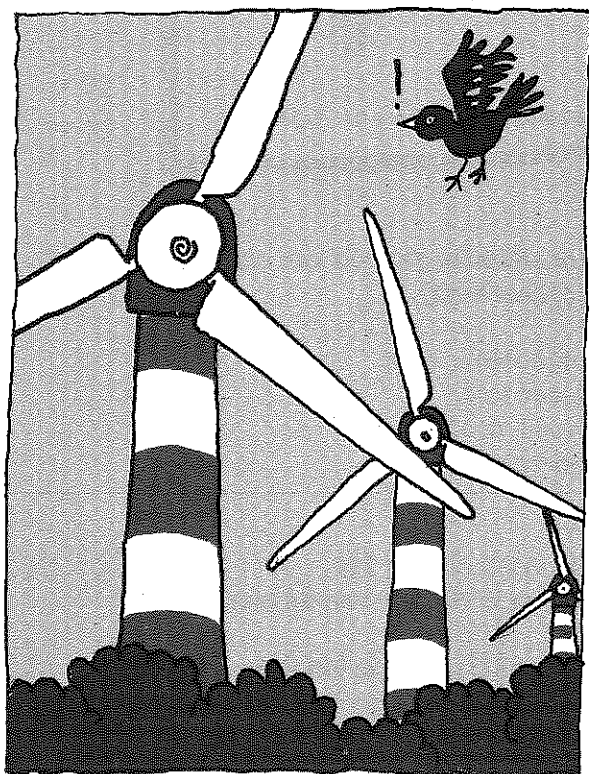
- A Hij laat zien dat hij bezorgd is om Cas en Polle.
- B Hij maakt de lezers nieuwsgierig naar de voorstelling.
- C Hij vertelt alvast hoe het verhaal afloopt.
- D Hij wil een oplossing van de lezers weten.

Ga door op de volgende bladzijde.

Windmolens

Normaal behandelt jullie tijdschrift een onderwerp van veel kanten. _____ 1 _____ in het artikel over windmolens. Daarom reageer ik nu. Er worden allerlei redenen genoemd om wel of geen windmolens te plaatsen om stroom op te wekken. Wat ontbreekt, _____ 2 _____. Die lijken niet mee te tellen. Het _____ 3 _____ van een windmolen zorgt altijd voor veel stress bij de dieren die in de omgeving wonen. Grote machines met veel herrie walsen hun leefgebied plat. En als de dieren de bouw toch hebben overleefd, of naar hun leefgebied zijn teruggekeerd, dreigt het volgende gevaar: de molen zelf. Die is met name voor vogels een probleem. Vogels hebben vaak al veel last van hoogspanningsmasten en -kabels. Het wordt nog vervelender voor ze door de reusachtige molens, bijvoorbeeld in hun aanvliegroutes langs de kust. Vogels zijn namelijk gewoontedieren. Zij zullen, met andere woorden, niet snel afwijken van de route die zij kennen. Ik hoop dat jullie voortaan _____ 4 _____ voordat jullie een artikel plaatsen.

Anne-Li, Ouddorp

- 1 Wat past het **best** op plaats 1?
- A Dat was gelukkig ook zo
 - B Ik was blij met wat ik las
 - C Maar helaas miste ik toch iets
 - D Toch stond er iets heel vreemds
- 2 Wat past het **best** op plaats 2?
- A zijn de gevolgen voor de natuur
 - B zijn de kosten van de bouw
 - C zijn de nadelen voor de mensen in de buurt
 - D zijn de voordelen van deze grote machines
- 3 Wat past het **best** op plaats 3?
- A afbreken
 - B bewegen
 - C bouwen
 - D geluid
- 4 Wat past het **best** op plaats 4?
- A een vrolijker onderwerp kiezen
 - B grondiger onderzoek doen
 - C het juiste moment afwachten
 - D mij bellen of mailen

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Welkom in dromenland

2 Iedereen droomt. Ook degene die zegt dat hij nooit dromen heeft.
3 Die heeft gewoon een geheugen als een vergiet. Maar dromen blijven
4 zelfs voor wetenschappers raadselachtige dingen, waar ze maar wat
5 graag meer over willen weten.

6 Vier fasen in je slaap

7 In de jaren vijftig van de vorige eeuw deden wetenschappers voor het
8 eerst onderzoek naar dromen. Ze lieten mensen een dutje doen.
9 Een apparaat hield precies bij wat er in de hersenen gebeurde.
10 Ook hielden ze de oogbewegingen bij. Zo kwamen onderzoekers
11 erachter dat er vier fasen in je slaap zijn. In de eerste fase slaap je
12 superlicht en in de vierde slaap je het diepst. De fasen herhalen zich
13 een paar keer per nacht. Als je van fase vier weer naar de eerste fase
14 gaat, dán droom je.

15 De droomslaap heet ook wel de remslaap. 'Rem' is een afkorting
16 voor de Engelse woorden *Rapid Eye Movements*, wat 'snelle
17 oogbewegingen' betekent. Achter je oogleden bewegen je ogen
18 tijdens het dromen namelijk razendsnel heen en weer. De eerste
19 remslaap van de nacht duurt maar een paar minuten, maar aan het
20 eind van de nacht droom je soms wel een half uur. Pech als je dan net
21 in een enorme nachtmerrie zit! Je droomt ongeveer 25 procent van
22 de tijd dat je slaapt.

23 Dat we dromen tijdens de remslaap is zeker. Van de proefpersonen
24 die in de remslaap werden gewekt, kon 80 procent zijn droom precies
25 navertellen. Als ze in een andere fase werden gewekt, kon slechts
26 7 procent zich een droom herinneren. Sommige proefpersonen
27 werden lange tijd achter elkaar steeds gewekt vlak voor ze de
28 remslaap ingingen. Goed voor hun humeur was dat niet. Ze werden
29 er prikkelbaar, angstig, gespannen, vermoeid en vergeetachtig van.
30 Én ze konden zich als ze wakker waren moeilijker concentreren.
31 Als iemand op de drempel van dromenland staat, kun je hem dus
32 beter door laten slapen!

33 Verlangens geheimhouden

34 We weten dus wanneer je droomt. Maar waaróm dromen we? Dat is
35 een vagere kwestie. De beroemde psychiater Sigmund Freud dacht
36 dat mensen dromen over gedachtes die ze overdag liever
37 geheimhouden. Hij beweerde dat mensen hun échte wensen en
38 gevoelens voor zichzelf houden. Veel mensen durven bijvoorbeeld
39 niet tegen hun baas te zeggen dat ze hun baan niet leuk vinden. Of ze
40 durven niet tegen vrienden te zeggen dat ze geen zin in een
41 verjaardagsfeestje hebben. Die gedachtes komen volgens Freud naar
42 boven in je dromen.

43 Stel, je bent allergisch voor honden. Grote kans dat je droomt dat je
44 een hond hebt waar je mee kunt spelen. Zonder dat je rode ogen en
45 een snotneus krijgt. Freud geloofde dat als mensen niet over zulke
46 verlangens zouden dromen, ze allerlei gevoelens binnen zouden
47 houden en uiteindelijk zouden ontploffen ... Of in ieder geval
48 doordraaien.

49 Andere theorieën

50 Er zijn ook onderzoekers die denken dat je hersenen zich vernieuwen
51 tijdens het dromen. Weer anderen geloven dat we gebeurtenissen

52 van overdag verwerken in dromen. Vervelende ervaringen, zoals een
 53 ongeluk, komen dan nog eens voorbij. Ook slapen met een volle
 54 maag kan ervoor zorgen dat je akelig droomt. Ga er nou niet over
 55 liggen malen. Dan doe je geen oog meer dicht. En dat willen we niet
 56 op ons geweten hebben!

5 Waar gaat deze tekst **vooral** over?

Over de vraag:

- A Waar zijn dromen goed voor?
- B Wanneer en waarom dromen mensen?
- C Wat betekenen dromen en hoe kun je ze onthouden?
- D Welke proeven worden gedaan met slapende mensen?

6 Lees: *In ... je.* (r. 7 t/m 14)

Hoe weten de onderzoekers dat er vier fasen in je slaap zitten?

- A Dat zagen ze aan de hersenen en de oogbewegingen.
- B De proefpersonen konden vier dromen navertellen.
- C Ze zagen dat je soms heel licht en soms heel diep slaapt.
- D Ze zagen met een apparaatje dat je vier keer per nacht droomt.

7 Lees: *De ... slapen!* (r. 15 t/m 32)

Welke titel past het best boven dit stukje tekst?

- A Dromen herinneren
- B Nachtmeries
- C Remslaap
- D Slecht humeur

Ga door op de volgende bladzijde.

**Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 5 t/m 11.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.**

1 Welkom in dromenland

2 Iedereen droomt. Ook degene die zegt dat hij nooit dromen heeft.
3 Die heeft gewoon een geheugen als een vergiet. Maar dromen blijven
4 zelfs voor wetenschappers raadselachtige dingen, waar ze maar wat
5 graag meer over willen weten.

6 Vier fasen in je slaap

7 In de jaren vijftig van de vorige eeuw deden wetenschappers voor het
8 eerst onderzoek naar dromen. Ze lieten mensen een dutje doen.
9 Een apparaat hield precies bij wat er in de hersenen gebeurde.
10 Ook hielden ze de oogbewegingen bij. Zo kwamen onderzoekers
11 erachter dat er vier fasen in je slaap zijn. In de eerste fase slaap je
12 superlicht en in de vierde slaap je het diepst. De fasen herhalen zich
13 een paar keer per nacht. Als je van fase vier weer naar de eerste fase
14 gaat, dán droom je.

15 De droomslaap heet ook wel de remslaap. 'Rem' is een afkorting
16 voor de Engelse woorden *Rapid Eye Movements*, wat 'snelle
17 oogbewegingen' betekent. Achter je oogleden bewegen je ogen
18 tijdens het dromen namelijk razendsnel heen en weer. De eerste
19 remslaap van de nacht duurt maar een paar minuten, maar aan het
20 eind van de nacht droom je soms wel een half uur. Pech als je dan net
21 in een enorme nachtmerrie zit! Je droomt ongeveer 25 procent van
22 de tijd dat je slaapt.

23 Dat we dromen tijdens de remslaap is zeker. Van de proefpersonen
24 die in de remslaap werden gewekt, kon 80 procent zijn droom precies
25 navertellen. Als ze in een andere fase werden gewekt, kon slechts
26 7 procent zich een droom herinneren. Sommige proefpersonen
27 werden lange tijd achter elkaar steeds gewekt vlak voor ze de
28 remslaap ingingen. Goed voor hun humeur was dat niet. Ze werden
29 er prikkelbaar, angstig, gespannen, vermoeid en vergeetachtig van.
30 Én ze konden zich als ze wakker waren moeilijker concentreren.
31 Als iemand op de drempel van dromenland staat, kun je hem dus
32 beter door laten slapen!

33 Verlangens geheimhouden

34 We weten dus wanneer je droomt. Maar waaróm dromen we? Dat is
35 een vagere kwestie. De beroemde psychiater Sigmund Freud dacht
36 dat mensen dromen over gedachtes die ze overdag liever
37 geheimhouden. Hij beweerde dat mensen hun échte wensen en
38 gevoelens voor zichzelf houden. Veel mensen durven bijvoorbeeld
39 niet tegen hun baas te zeggen dat ze hun baan niet leuk vinden. Of ze
40 durven niet tegen vrienden te zeggen dat ze geen zin in een
41 verjaardagsfeestje hebben. Die gedachtes komen volgens Freud naar
42 boven in je dromen.

43 Stel, je bent allergisch voor honden. Grote kans dat je droomt dat je
44 een hond hebt waar je mee kunt spelen. Zonder dat je rode ogen en
45 een snotneus krijgt. Freud geloofde dat als mensen niet over zulke
46 verlangens zouden dromen, ze allerlei gevoelens binnen zouden
47 houden en uiteindelijk zouden ontploffen ... Of in ieder geval
48 doordraaien.

49 **Andere theorieën**

50 Er zijn ook onderzoekers die denken dat je hersenen zich vernieuwen
51 tijdens het dromen. Weer anderen geloven dat we gebeurtenissen
52 van overdag verwerken in dromen. Vervelende ervaringen, zoals een
53 ongeluk, komen dan nog eens voorbij. Ook slapen met een volle
54 maag kan ervoor zorgen dat je akelig droomt. Ga er nou niet over
55 liggen malen. Dan doe je geen oog meer dicht. En dat willen we niet
56 op ons geweten hebben!

8 Lees: *Pech ... zit!* (r. 20 en 21)

Waarom heb je pech als je aan het einde van de nacht een nachtmerrie hebt?

- A omdat je dan beter niet gewekt kunt worden
- B omdat je dan engere dromen hebt
- C omdat je dan 's ochtends met een vervelend gevoel wakker wordt
- D omdat je nachtmerrie dan langer duurt

9 Wanneer is de kans het grootst dat iemand zich zijn droom kan herinneren volgens de tekst?

als hij wakker wordt ...

- A aan het eind van de nacht
- B na de remslaap
- C tijdens de remslaap
- D vóór de remslaap

10 Lees: *Als ... slapen!* (r. 25 t/m 32)

Waarom kun je iemand die bijna gaat dromen beter laten slapen?

- A Anders kan hij daarna niet meer slapen.
- B Anders kan hij zijn droom niet onthouden.
- C Anders krijgt hij een nachtmerrie.
- D Anders krijgt hij een slecht humeur.

11 Welke bewering is waar volgens deze tekst?

- A Een nachtmerrie duurt altijd langer dan een leuke droom.
- B Het moment waarop je droomt is niet bekend.
- C Je droomt altijd vier keer per nacht.
- D Onderzoekers weten niet waarom we precies dromen.

Ga door op de volgende bladzijde.

1 De eerste de beste

- 2 Langste tijd doorgebracht op een zolder, luidste knip met de vingers,
3 verste worp met een bierflesdopje. Mensen doen de gekste dingen
4 voor een officieel wereldrecord.

5 Briljant idee

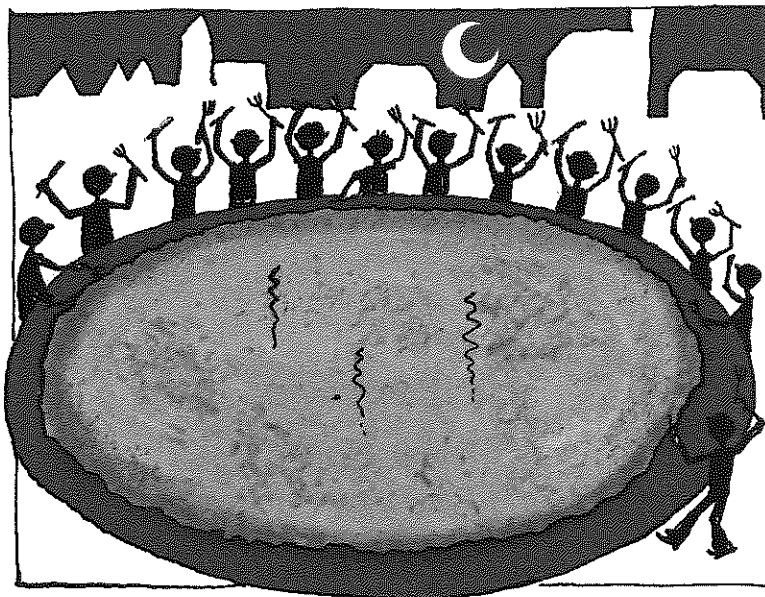
- 6 Welke loopvogel is de snelste renner van Europa? De goudplevier?
7 Of toch de patrijs? Die vraag dook op tijdens een jachtpartij in het
8 Ierse North Slob op 10 november 1951. Een van de aanwezigen was
9 Sir Hugh Beaver, directeur van bierbrouwerij Guinness. Eenmaal
10 thuis zocht hij zich in zijn bibliotheek een ongeluk naar het juiste
11 antwoord. Tevergeefs. Maar Beaver kreeg wel een briljant idee voor
12 een boek: het *Guinness Book of Records*, later omgedoopt tot
13 *Guinness World Records*. Het eerste exemplaar verscheen in 1955 en
14 werd al snel in veel landen een succes.
15 Door het groeiende aantal records werd het boek steeds dikker.
16 De makers besloten daarom in de jaarlijkse uitgave alleen een
17 selectie van de records op te nemen, met meer nadruk op de foto's.
18 Dit tot teleurstelling van veel recordhouders, die nu tevreden moeten
19 zijn met alleen een oorkonde.

20 Guinness beslist

- 21 "Het is moeilijker dan het lijkt om zo'n officieel wereldrecord te halen.
22 Want lang niet alle voorstellen worden goedgekeurd", zegt Marco
23 Frigatti. Hij is de baas van de records bij Guinness World Records.
24 Deze organisatie krijgt zo'n duizend aanvragen per week, waarvan er
25 ongeveer driehonderd worden goedgekeurd. De helft van die
26 goedgekeurde voorstellen gaat over het breken van een bestaand
27 record, de andere helft gaat over een nieuw record.
28 Dat laatste lijkt misschien het makkelijkst. Verzin gewoon iets
29 absurds, zoals de meeste keren je neus snuiten terwijl je hinkelt.
30 Omdat je de eerste bent die dat doet, is het gegarandeerd een
31 wereldrecord.
32 "Jammer, maar dat komt er bij ons niet in", lacht Frigatti. "Een nieuw
33 record mag niet opgebouwd zijn uit verschillende elementen die niets
34 aan de prestatie toevoegen. Anders kunnen we wel een tweede boek
35 maken met precies dezelfde records, maar dan door mensen met een
36 rood petje op."
37 En zo heeft Guinness nog een paar strenge eisen. Een record moet
38 bijvoorbeeld meetbaar zijn. Het langste gedicht valt dus af. Want er
39 zullen ongetwijfeld mensen zijn die beweren dat iemand die zijn
40 hoofd een dag op het toetsenbord legt, ook een gedicht heeft gemaakt.
41 Ook moet een record 'interessant zijn voor andere mensen op de
42 wereld om te breken'. De grootste pannenkoek ter wereld komt dus
43 wel in aanmerking, want pannenkoeken worden overal gebakken.
44 Maar de frietboer met de langste frikadel kan wel fluiten naar zijn
45 officiële record.

46 Samenwerken

- 47 Iets doen wat niemand anders ooit heeft gedaan. Volgens Marco
48 Frigatti is dat de grote drijfveer achter recordpogingen. Of het nu gaat
49 om de snelste honderd meter sprint, of om het grootste aantal
50 wasknijpers op je gezicht zetten. Frigatti: "Zelf ben ik het meest
51 enthousiast over records waarbij mensen moeten samenwerken.
52 Ik bezocht eens een Italiaans dorpje dat al wekenlang in de ban was
53 van een poging om het grootste brood ter wereld te bakken. Dat is
54 toch fantastisch?"

- 12 Lees: *Welke ... 1951.* (r. 6 t/m 8)
Sir Hugh Beaver vond het antwoord op deze vraag **niet**.
Uit welk woord of welke woorden kun je dit afleiden?
- A Uit: Eenmaal (r. 9)
 - B Uit: zocht (r. 10)
 - C Uit: een ongeluk (r. 10)
 - D Uit: Tevergeefs (r. 11)
- 13 Lees: *"Het ... record.* (r. 21 t/m 45)
Waar gaat dit stukje tekst **vooral** over?
- A over de aantallen records die worden aangevraagd
 - B over de reden waarom mensen een recordpoging doen
 - C over de regels die gelden voor een recordpoging
 - D over de vreemde records die mensen proberen te breken
- 14 Lees: *Dat ... makkelijkst.* (r. 28)
Wat bedoelt de schrijver met dat laatste?
- A een nieuw record aanvragen
 - B een oud record breken
 - C een voorstel laten goedkeuren
 - D je neus snuiten terwijl je hinkelt
- 15 Lees: *Verzin... hinkelt.* (r. 28 en 29)
Wat bedoelt de schrijver hier met *iets absurds*?
- A iets heel moeilijks
 - B iets heel nieuws
 - C iets heel raars
 - D iets heel stoers

Ga door op de volgende bladzijde.

Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 12 t/m 18.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 De eerste de beste

**2 Langste tijd doorgebracht op een zolder, luidste knip met de vingers,
3 verste worp met een bierflesdopje. Mensen doen de gekste dingen
4 voor een officieel wereldrecord.**

5 Briljant idee

6 Welke loopvogel is de snelste renner van Europa? De goudplevier?
7 Of toch de patrijs? Die vraag dook op tijdens een jachtpartij in het
8 Ierse North Slob op 10 november 1951. Een van de aanwezigen was
9 Sir Hugh Beaver, directeur van bierbrouwerij Guinness. Eenmaal
10 thuis zocht hij zich in zijn bibliotheek een ongeluk naar het juiste
11 antwoord. Tevergeefs. Maar Beaver kreeg wel een briljant idee voor
12 een boek: het *Guinness Book of Records*, later omgedoopt tot
13 *Guinness World Records*. Het eerste exemplaar verscheen in 1955 en
14 werd al snel in veel landen een succes.
15 Door het groeiende aantal records werd het boek steeds dikker.
16 De makers besloten daarom in de jaarlijkse uitgave alleen een
17 selectie van de records op te nemen, met meer nadruk op de foto's.
18 Dit tot teleurstelling van veel recordhouders, die nu tevreden moeten
19 zijn met alleen een oorkonde.

20 Guinness beslist

21 "Het is moeilijker dan het lijkt om zo'n officieel wereldrecord te halen.
22 Want lang niet alle voorstellen worden goedgekeurd", zegt Marco
23 Frigatti. Hij is de baas van de records bij Guinness World Records.
24 Deze organisatie krijgt zo'n duizend aanvragen per week, waarvan er
25 ongeveer driehonderd worden goedgekeurd. De helft van die
26 goedgekeurde voorstellen gaat over het breken van een bestaand
27 record, de andere helft gaat over een nieuw record.
28 Dat laatste lijkt misschien het makkelijkst. Verzin gewoon iets
29 absurds, zoals de meeste keren je neus snuiten terwijl je hinkelt.
30 Omdat je de eerste bent die dat doet, is het gegarandeerd een
31 wereldrecord.
32 "Jammer, maar dat komt er bij ons niet in", lacht Frigatti. "Een nieuw
33 record mag niet opgebouwd zijn uit verschillende elementen die niets
34 aan de prestatie toevoegen. Anders kunnen we wel een tweede boek
35 maken met precies dezelfde records, maar dan door mensen met een
36 rood petje op."
37 En zo heeft Guinness nog een paar strenge eisen. Een record moet
38 bijvoorbeeld meetbaar zijn. Het langste gedicht valt dus af. Want er
39 zullen ongetwijfeld mensen zijn die beweren dat iemand die zijn
40 hoofd een dag op het toetsenbord legt, ook een gedicht heeft gemaakt.
41 Ook moet een record 'interessant zijn voor andere mensen op de
42 wereld om te breken'. De grootste pannenkoek ter wereld komt dus
43 wel in aanmerking, want pannenkoeken worden overal gebakken.
44 Maar de frietboer met de langste frikadel kan wel fluiten naar zijn
45 officiële record.

46 Samenwerken

47 Iets doen wat niemand anders ooit heeft gedaan. Volgens Marco
48 Frigatti is dat de grote drijfveer achter recordpogingen. Of het nu gaat
49 om de snelste honderd meter sprint, of om het grootste aantal
50 wasknijpers op je gezicht zetten. Frigatti: "Zelf ben ik het meest
51 enthousiast over records waarbij mensen moeten samenwerken."

52 Ik bezocht eens een Italiaans dorpje dat al wekenlang in de ban was
53 van een poging om het grootste brood ter wereld te bakken. Dat is
54 toch fantastisch?"

- 16 Lees: "*Een ... toevoegen.* (r. 32 t/m 34)
En: "*Anders ... op.*" (r. 34 t/m 36)
Wat doet de schrijver in de tweede zin?

A Hij geeft een samenvatting.
B Hij geeft een voorbeeld.
C Hij maakt een vergelijking.
D Hij spreekt zichzelf tegen.

- 17 Lees: "*Maar ... record.* (r. 44 en 45)
Waarom komt dit record **niet** in het boek?

A omdat de organisatie dit geen meetbare recordpoging vindt
B omdat de recordpoging niet bijzonder genoeg is
C omdat er al genoeg records met etenswaren in het boek staan
D omdat frikadellen blijkbaar niet bekend genoeg zijn in de rest van de wereld

- 18 Lees: "*Iets ... fantastisch?*" (r. 47 t/m 54)
Wat vindt Frigatti het leukst aan het record van de dorpelingen in Italië?

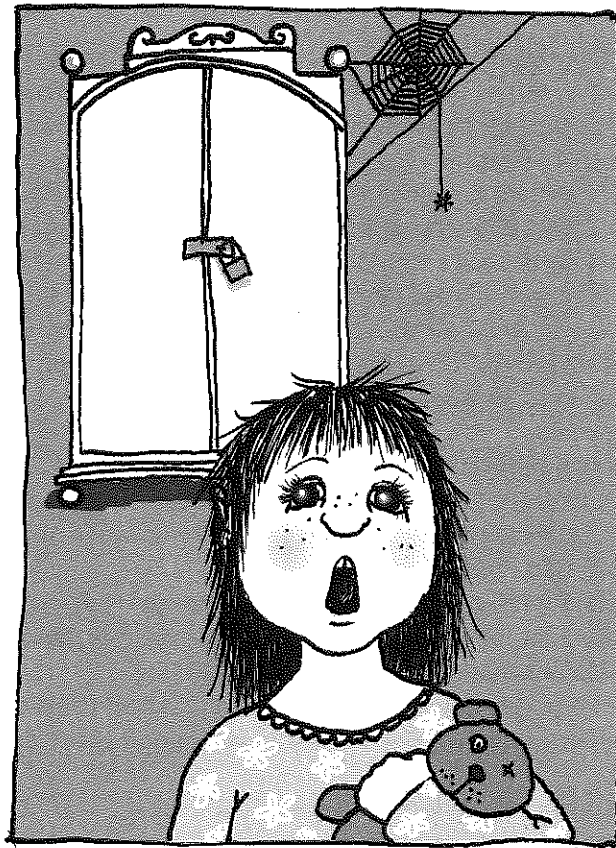
A dat hun recordpoging heel goed te controleren was
B dat zij de allereersten waren die dit record probeerden te behalen
C dat zij de recordpoging met z'n allen deden
D dat zij heel hard moesten werken om het record te behalen

Ga door op de volgende bladzijde.

1 Indianenverhalen

2 Neeltje vertelt vaak dingen die niet waar zijn. Die indianenverhalen
3 van haar altijd, moppert Joost. Hanna zegt dat Neeltje verzonnen
4 dingen en echte dingen door elkaar haalt. Ik noem het maar gewoon
5 leugens. Ik trap er nooit in.
6 Neeltje vertelt haar verzinsels altijd 's avonds laat, als ze allang moet
7 slapen. Soms komt ze in tranen (namaaktranen) de trap af, gaat bij
8 Hanna of Joost op schoot zitten en begint. Het is altijd een lang,
9 warrig verhaal en je weet meteen dat het onzin is. Alleen die domme
10 Hanna zegt: "Maar Joost, er moet toch iets van aan zijn, hoe kan ze
11 dat allemaal verzinnen?" "Neeltje kan alles verzinnen", zeg ik, maar ik
12 mag me er niet mee bemoeien. "Indianenverhalen!", roept Joost en
13 dan krijgen ze ruzie.
14 Soms komt Neeltje ermee bij mij. Ze kruipt bij me onder de dekens
15 en begint te fluisteren. "Niet bang zijn, hoor, Stella, maar het is een
16 heel eng verhaal. Heel erg eng! En het is echt heus waar gebeurd!"
17 "O, jee!", zeg ik dan. "Vertel maar gauw!"
18 Zo kwam ze ook bij mij met het verhaal over Bartje. "Een heel erg
19 eng verhaal! En echt heus gebeurd, Stella!" O, dacht ik, daar gaan we
20 weer! Ik speelde het mee.
21 In haar klas zat een jongetje dat Bartje heette. Die had thuis een
22 vriend waar hij erg boos op was en Bartje wou nooit meer doen wat
23 die vriend zei.
24 "Dan is het zeker nu zijn vriend niet meer", zei ik.
25 "Nee-ee ...," zei Neeltje, "het is niet een ander jongetje om mee te
26 spelen, maar een vriend thuis. Een groot mens."
27 "O. Van zijn moeder? Een soort stiefvader?"
28 "Ja," zei Neel, "zo'n soort iemand. Hij heet Hendrik."
29 "Hm", zei ik. "En waarom was Bartje dan zo boos op die Hendrik?"
30 "Die had hem iets gedaan", zei Neeltje, en ze begon na te denken.
31 "Iets érgs."
32 "Geslagen?"
33 "Nou... ja, ook, geloof ik."
34 "Hem... uuuh... hem opgesloten?"
35 "Ja, ja, ja! Opgesloten! Zonder eten. Elke dag moet hij in de kast
36 zonder eten. De hele tijd. Tot het ochtend is."
37 "Waar plast hij dan?", vroeg ik.
38 Neeltje dacht weer na en begon te proesten. "Door een gaatje in de
39 muur", zei ze toen. "Want het is een jongen."
40 Ik proestte ook. "Maar als het een echt verhaal is, Neel, dan is het niet
41 om te lachen", waarschuwde ik toen.
42 "Het is echt! Echt, dat zeg ik toch! Bartje is echt heel dun en wit van
43 het niet eten! Ik moet hem altijd al mijn boterhammen geven anders
44 gaat hij dood!"
45 O, dacht ik, dat is het, de boterhammen. Neeltje at de laatste tijd haar
46 schoolboterhammen op. Hanna was daar erg blij mee. Bartje, dat is
47 gewoon de vuilnisbak op school, grinnikte ik bij mezelf, maar ik bleef
48 meespelen.
49 "Wat goed van jou, Neel", zei ik.
50 "Ja, hè," zei Neeltje, "en weet je wat?"
51 "Nou?" Ik wachtte, maar er kwam niks. "Het is zeker te eng om te
52 vertellen", zei ik.
53 Ik voelde Neeltje knikken tegen mijn schouder.
54 "Doe toch maar, ik kan er wel tegen, hoor."
55 "In die kast," begon Neeltje, "is het stikgedonker! En er zitten spoken
56 in. En Bartje zit helemaal vast met van die ijzers, die klikdingen met

- 57 een sleutel, aan de muur, en met kettingen ook, en in die kast is niks,
58 niks zachts, geen beer of zo."

- 19 Wie zijn Joost en Hanna waarschijnlijk?
- A De burens van Neeltje en Stella
 - B De opa en oma van Neeltje en Stella
 - C De vader en moeder van Neeltje en Stella
 - D Het kleine broertje en zusje van Neeltje en Stella
- 20 Lees: "*Maar ... verzinnen?*" (r. 10 en 11)
Door welk woord kun je *aan* in deze zin vervangen?
- A bekend
 - B gehoord
 - C geleerd
 - D waar
- 21 Lees: *O, ... mee.* (r. 19 en 20)
Wat bedoelt Stella hiermee?
- A Ze doet alsof ze het verhaal van Neeltje gelooft.
 - B Ze doet een bordspel met Neeltje.
 - C Ze doet samen met Neeltje een toneelstukje.
 - D Ze vertelt ook een verhaal aan Neeltje.

Ga door op de volgende bladzijde.

Let op: Hieronder staat nog een keer de tekst bij opgave 19 t/m 25.
Je hoeft dus niet terug te bladeren.

1 Indianenverhalen

2 Neeltje vertelt vaak dingen die niet waar zijn. Die indianenverhalen
3 van haar altijd, moppert Joost. Hanna zegt dat Neeltje verzonnen
4 dingen en echte dingen door elkaar haalt. Ik noem het maar gewoon
5 leugens. Ik trap er nooit in.
6 Neeltje vertelt haar verzinsels altijd 's avonds laat, als ze allang moet
7 slapen. Soms komt ze in tranen (namaaktranen) de trap af, gaat bij
8 Hanna of Joost op schoot zitten en begint. Het is altijd een lang,
9 warrig verhaal en je weet meteen dat het onzin is. Alleen die domme
10 Hanna zegt: "Maar Joost, er moet toch iets van aan zijn, hoe kan ze
11 dat allemaal verzinnen?" "Neeltje kan alles verzinnen", zeg ik, maar ik
12 mag me er niet mee bemoeien. "Indianenverhalen!", roept Joost en
13 dan krijgen ze ruzie.
14 Soms komt Neeltje ermee bij mij. Ze kruipt bij me onder de dekens
15 en begint te fluisteren. "Niet bang zijn, hoor, Stella, maar het is een
16 heel eng verhaal. Heel erg eng! En het is echt heus waar gebeurd!"
17 "O, jee!", zeg ik dan. "Vertel maar gauw!"
18 Zo kwam ze ook bij mij met het verhaal over Bartje. "Een heel erg
19 eng verhaal! En echt heus gebeurd, Stella!" O, dacht ik, daar gaan we
20 weer! Ik speelde het mee.
21 In haar klas zat een jongetje dat Bartje heette. Die had thuis een
22 vriend waar hij erg boos op was en Bartje wou nooit meer doen wat
23 die vriend zei.
24 "Dan is het zeker nu zijn vriend niet meer", zei ik.
25 "Nee-ee ...," zei Neeltje, "het is niet een ander jongetje om mee te
26 spelen, maar een vriend thuis. Een groot mens."
27 "O. Van zijn moeder? Een soort stiefvader?"
28 "Ja," zei Neel, "zo'n soort iemand. Hij heet Hendrik."
29 "Hm", zei ik. "En waarom was Bartje dan zo boos op die Hendrik?"
30 "Die had hem iets gedaan", zei Neeltje, en ze begon na te denken.
31 "Iets érgs."
32 "Geslagen?"
33 "Nou... ja, ook, geloof ik."
34 "Hem... uuuh... hem opgesloten?"
35 "Ja, ja, ja! Opgesloten! Zonder eten. Elke dag moet hij in de kast
36 zonder eten. De hele tijd. Tot het ochtend is."
37 "Waar plast hij dan?", vroeg ik.
38 Neeltje dacht weer na en begon te proesten. "Door een gaatje in de
39 muur", zei ze toen. "Want het is een jongen."
40 Ik proestte ook. "Maar als het een echt verhaal is, Neel, dan is het niet
41 om te lachen", waarschuwde ik toen.
42 "Het is echt! Echt, dat zeg ik toch! Bartje is echt heel dun en wit van
43 het niet eten! Ik moet hem altijd al mijn boterhammen geven anders
44 gaat hij dood!"
45 O, dacht ik, dat is het, de boterhammen. Neeltje at de laatste tijd haar
46 schoolboterhammen op. Hanna was daar erg blij mee. Bartje, dat is
47 gewoon de vuilnisbak op school, grinnikte ik bij mezelf, maar ik bleef
48 meespelen.
49 "Wat goed van jou, Neel", zei ik.
50 "Ja, hè," zei Neeltje, "en weet je wat?"
51 "Nou?" Ik wachtte, maar er kwam niks. "Het is zeker te eng om te
52 vertellen", zei ik.
53 Ik voelde Neeltje knikken tegen mijn schouder.
54 "Doe toch maar, ik kan er wel tegen, hoor."

55 "In die kast," begon Neeltje, "is het stikgedonker! En er zitten spoken
56 in. En Bartje zit helemaal vast met van die ijzers, die klikdingen met
57 een sleutel, aan de muur, en met kettingen ook, en in die kast is niks,
58 niks zachts, geen beer of zo."

- 22 Lees: *In ... opgesloten?*" (r. 21 t/m 34)
In de tekst wordt duidelijk gemaakt dat Neeltje het verhaal over Bartje verzint. Uit welk stukje blijkt dat vooral?
- A In ... ik. (r. 21 t/m 24)
 - B "Nee-ee ... stiefvader?" (r. 25 t/m 27)
 - C "Ja, ... Hendrik?" (r. 28)
 - D "Die ...opgesloten?" (r. 30 t/m 34)
- 23 Lees: *Neeltje ... proesten.* (r. 38)
Wat betekent proesten hier?
- A hoesten
 - B lachen
 - C niezen
 - D snikken
- 24 Lees: *Ik ... niks.* (r. 51)
Waarom komt er waarschijnlijk niets?
- A Het verhaal van Neeltje is afgelopen.
 - B Neeltje was even afgeleid door iets anders.
 - C Neeltje weet even niets te verzinnen.
 - D Neeltje wil dat Stella raadt wat ze wil zeggen.
- 25 Lees: *En ... sleutel,* (r. 56 en 57)
De schrijfster bedoelt hier handboeien.
Waarom gebruikt ze dat woord waarschijnlijk niet?
- A Omdat de schrijfster denkt dat haar lezers het woord niet kennen.
 - B Omdat de schrijfster duidelijk wil maken dat Neeltje het woord niet kent.
 - C Omdat de schrijfster duidelijk wil maken dat Stella het woord niet kent.
 - D Omdat de schrijfster het woord zelf niet kent.

Primair onderwijs

Cito Volgsysteem (LOVS)

Begrijpend lezen

Opgavenboekje B8/M8 Start

Cito

Amsterdamseweg 13
Postbus 1034
6801 MG Arnhem
T (026) 352 11 11
F (026) 352 13 56
www.cito.nl

Klantenservice

T (026) 352 11 11
F (026) 352 11 35
klantenservice@cito.nl

Artikelnummer: 60297

Fotografie: Ron Steemers

© Cito B.V. Arnhem (2010)

